

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIE-734/11-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Speciální základní škola Svitavy
Sídlo:	Milady Horákové 488, 568 02 Svitavy
IČ:	70 838 283
Identifikátor:	600 024 491
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	PhDr. Igorem Klossem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti:	Milady Horákové 488, 568 02 Svitavy Milady Horákové 493, 568 02 Svitavy
Termín inspekční činnosti:	23., 24. a 30. květen 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená zejména na:

- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle příslušných vzdělávacích programů pro obory vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální,
- zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální (dále RVP ZŠS).

Aktuální stav školy

Speciální základní škola Svitavy (dále škola) vykonává činnost základní školy s kapacitou 193 žáci, školní družiny s kapacitou 60 žáků, školní jídelny – výdejny s kapacitou 45 strážníků a přípravného stupně základní školy speciální s kapacitou 12 dětí. Povinnou školní docházku žáci plní v základní škole praktické a základní škole speciální (dále ZŠS), jejíž kapacita činí 31 žák. Aktuálně jsou vzděláváni v 1. – 10. ročníku 22 žáci ZŠS, (naplněnost je cca 71 %), 14 žáků je zařazeno do jednoho oddělení školní družiny.

Zdravotní postižení žáků je klasifikováno jako středně těžké mentální postižení (1 třída), jako souběžné postižení více vadami (2 třídy) a autismus (1 třída). Jeden žák má úspěšně splněnou povinnou školní docházku, v letošním školním roce chodí do školy 12. rokem. Zřizovatel školy přesto vydal *Souhlas s povolením pokračování v základním vzdělávání nad 20 let věku*, tj. do konce školního roku, v němž dosáhne 26. roku věku.

Vzdělávací nabídka ZŠS vychází v 1. a 7. ročníku ze Školního vzdělávacího programu Brána vzdělání otevřená, díl I. a díl II., zpracovaného dle RVP ZŠS. V ostatních ročnících dobíhá vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, čj. 24 035/97-22. Osm žáků je vedeno dle rehabilitačního programu pomocné školy, čj. 15988/2003-24. Všichni žáci jsou vzděláváni dle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP) a vzdělávacího programu žáka.

Všechny třídy ZŠS jsou umístěny v domě nedaleko hlavní školní budovy. Přizemí je bezbariérové, umožňující imobilním žákům na vozíku přístup do výukových prostor.

Výuku ve třídách ZŠS zajišťují čtyři třídní učitelky. Dvě splňují požadavky odborné kvalifikace, jedna je bez odborné kvalifikace s vysokoškolským vzděláním v jiném oboru a poslední z nich studuje daný obor. Dále výuku zabezpečují čtyři asistentky pedagoga a individuální pomoc zajišťuje devět osobních asistentek.

Školní budovy průběžně procházejí rekonstrukcemi, modernizací a opravami zastaralého, příp. nefunkčního technického zázemí (nová kanalizace, výměna oken, oprava střechy apod.).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Informace o vzdělávací nabídce škola uveřejňuje na svých webových stránkách (aktuálně v rekonstrukci), dále publicitou ve Svitavském deníku, v kabelové televizi, účastí žáků na soutěžích a různých mimoškolních aktivitách pořádaných pro širokou veřejnost. Je vyhlášován zápis k povinné školní docházce. Do 1. ročníku ZŠS pro školní rok 2011/2012 byli zapsáni čtyři žáci (tři ze speciální mateřské školy a jeden žák z přípravné třídy). Tento stav je spíše výjimečný, častěji dochází k přestupu žáka ze vzdělávacího programu základní školy praktické. Žáci jsou zařazováni na základě doporučení školských poradenských zařízení, příp. odborných lékařů, a písemného souhlasu zákonných zástupců s přihlédnutím k možností školy.

Učební plán byl v souladu s RVP ZŠS pouze ve ŠVP oddíl I. Nedodržena byla povinná dotace disponibilních hodin v učebním plánu ŠVP oddíl II.

Organizace vzdělávání většinou respektovala míru postižení žáků a jejich aktuální zdravotní stav. Výuka byla z velké části vedena na principu speciálně pedagogických metod a forem práce, opírala se o prvky činnostního učení. Vhodně využívané učební pomůcky (zhotovené i vyučujícími) podporovaly názorné vnímání, manipulační dovednosti, orientaci v prostoru, rozvoj pohybových dovedností žáků a smyslové vnímání. Místy byla efektivita výuky snížena absencí názorných přehledů učiva pro zrakovou stimulaci žáků. Výjimečně žáci nedostávali dostatek příležitostí zapojit se do vzdělávacího procesu. Výuka byla podpořena kompenzačními a rehabilitačními pomůckami pro rozvoj hybnosti, stimulaci a relaxaci žáků.

Motivujícím činitelem pro žáky bylo pozitivní průběžné hodnocení a pochvaly za dílčí pokroky ve vzdělávání. V případech realizace motivačních forem a metod práce bylo zřejmé postupné osvojování klíčových kompetencí žáků, základů trivie, vedení k sebeobsluze, vzájemné pomoci a toleranci a osvojování hygienických návyků. Rezervy byly konstatovány v aplikaci sebehodnocení žáků. Škola sleduje výsledky vzdělávání žáků na základě

zpracovaných a vyhodnocovaných IVP a vzdělávacích programů. Žáci jsou hodnoceni dle individuálních možností, speciálně pedagogických potřeb a zdravotního stavu.

Žáci jsou s ohledem na rozsah zdravotního postižení připravováni na účast v kulturních, výtvarných, sportovních a dalších aktivitách. Tyto činnosti jsou stimulem pro rozvoj sociálních a příslušných dalších kompetencí s cílem jejich integrace do společnosti vrstevníků. Ve spolupráci se Sdružením pro pomoc mentálně postiženým Svitavy jsou organizovány společné výlety, pobyty v přírodě, letní tábory a další aktivity. Navázaná je přínosná spolupráce s místními školami od předškolního vzdělávání až po střední školu.

Problematika prevence před sociálně patologickými jevy a ochrana zdraví žáků a jejich bezpečnost je zakotvena v písemných podkladech. V součinnosti s výchovným poradcem je ve velké míře naplňována. Rizikové chování žáků ZŠS a úrazovost vykazují minimální míru, mj. také jako důsledek stálé přítomnosti pedagogů ve třídách i o přestávkách. Oblast výchovného poradenství je zpracována, ve vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce byly konstatovány určité disproporce.

Za poslední tři roky žádný absolvent ZŠS nepokračoval ve vzdělávání v dvouleté praktické škole. Někteří využívají možnost navštěvovat sdružení, tzv. Světlanu, jako placenou službu. Většina z nich však zůstává v rodinné péči.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Školní vzdělávací program oddíl II. není zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání ZŠS. Nebyl správně nastaven učební plán z hlediska počtu disponibilních hodin, resp. tyto hodiny nebyly zařazeny jako povinná součást učebního plánu. Do oddělení školní družiny bylo ke dni inspekční činnosti zapsáno 14 žáků ZŠS v rozporu s platnou legislativou (vedení školy postupovalo dle vlastního výkladu vyhl. č. 74/2005 Sb.). Škole byla uložena lhůta k odstranění nedostatků.

Vzdělávací nabídku rozšiřují četné mimoškolní aktivity, zájmové činnosti a kroužky, spolupráce s dalšími subjekty, výjezdy za kulturou, poznáváním a do přírody.

Povinná pedagogická dokumentace je vedena, v některých dokumentech byly zjištěny dílčí rezervy. Místy je používána nesprávná nebo neplatná terminologie (např. zařazení do sítě škol, vnitřní klasifikační řád, vnitřní řád školy, rada školy a další). Chybějící oddíl práv žáků ve školním řádu byl doplněn během inspekční činnosti.

Personální podmínky z hlediska odborné kvalifikovanosti a služeb asistentů jsou velmi dobré. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá v menším měřítku. Zodpovědným vedoucím pracovníkem za činnost ZŠS je pracovnice, v letošním školním roce působící jako asistentka pedagoga.

Prostorové podmínky školy jsou částečně omezené, limitující vzdělávací proces. Dle vedení školy má nedostatek finančních prostředků negativní vliv např. na častější vymalování prostor pro výuku. Některé učebny působí zastarale, od poslední inspekční činnosti nebyl zaznamenán výraznější posun. Fond pomůcek a učebních materiálů se průběžně rozšiřuje.

Činnost školy je z velké části financována standardním způsobem - prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Probíhá projektová činnost a sponzoring.

Spolupráce s rodiči se dle sdělení vedení školy postupně vylepšuje, jsou hledány a realizovány cesty, jak vzbudit vyšší zájem rodičů o školní práci svých dětí. Školská rada

plní povinnosti vyplývající z právních předpisů. Celá řada partnerských subjektů školy přispívá k její otevřenosti a obohacuje vzdělávání žáků.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy probíhá v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Ve školním vzdělávacím programu základní školy speciální a v organizaci činnosti školní družiny byly zjištěny nedostatky a uložena lhůta k jejich odstranění.

Personální podmínky v ZŠS jsou velmi dobré. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá s nižší četností. Prostorové podmínky vzdělávání jsou omezené, materiální podmínky mají vzestupnou úroveň.

Finanční zdroje jsou využívány k naplňování školních vzdělávacích programů. Je realizována projektová činnost, daří se získávat finanční prostředky prostřednictvím sponzorů.

Otevřenost školy a partnerství přispívají ke zvyšování prosperity školy.

Ve způsobu výuky byly konstatovány jak odpovídající speciálně pedagogické metody, umožňující osvojování a rozvoj klíčových kompetencí žáků s ohledem na míru jejich zdravotního postižení, tak méně efektivní postupy.

Výsledky vzdělávání u většiny žáků byly na velmi dobré úrovni zejména v sociální oblasti, v pracovních a komunikativních kompetencích. Škola sleduje a hodnotí úspěšnost žáků, přispívá k jejich integraci do společnosti.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 29. 7. 2011 požaduje zprávu o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků:

- 1. v oblasti souladu ŠVP ZŠS oddíl II. s RVP ZŠS (učební plán) - § 5 odst. 1 školského zákona,**
- 2. v oblasti organizace činnosti školní družiny (naplněnost oddělení žáky se zdravotním postižením) - § 10 odst. 3 vyhl. č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.**

Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. 8. 2011 – viz bod 1. Učební plán ŠVP ZŠS II. oddíl, a ve lhůtě do 31. 10. 2011 – viz bod 2. Naplněnost oddělení školní družiny, požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky g7zais9, nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 21. června 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Eva Škodová, v. r.

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

PaedDr. Marta Hunalová, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Svitavách 4. 7. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Igor Kloss, ředitel školy

PhDr. Igor Kloss, v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.